

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. De Irregularitatibus ex defectu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

ne contractæ Infamiæ (hanc enim non parit crimen occultum, modo declarato) sed ex speciali Juris constitutione accidere videatur. Qua ratione pariter in occulto violans Censuram Ecclesiasticam, aut scienter Baptismum reiterans, Irregularitatem contrahit: Nam talibus delictis secundum se, ac præcisâ Infamiâ, Jus ipsum statuit Irregularitatem.

Q U Æ S T I O III.

De Irregularitatibus ex defectu.

24. **C**um Irregularitas duplex sit, una ex delicto, altera ex defectu; explicatâ priori, multiplici titulo proveniente, pergendum ad Irregularitatem ex defectu, quæ etiam multipliciter confurgit. Nam ipsa provenit I. Ex defectu animi. II. Ex defectu corporis. III. Ex defectu Natalium. IV. Ex defectu ætatis, & libertatis. V. Ex defectu Sacramenti. sive ex Bigamia. Et tandem VI. Ex defectu lenitatis; id est, ex homicidio, etiam licitè patrato, de quo *Quaest. seq.* Nunc priores Irregularitates ex defectu provenientes prosequendo, sit

25. **CONCL. I.** Ex defectu animi censentur vel maximè irregulares, qui penitus carent usu rationis; quales sunt amentes. Et hi non solum Jure humano sunt irregulares, sed etiam Jure Divino ac naturali sunt inepti ad suscipiendos Ordines; quamvis recipiant Characterem, si ordinentur. Idem fit in infantibus.

26. Insuper defectus omnimodæ scientiæ facit hominem irregularem. Siquidem naturale lumen dicitur, non esse admittendos ad aliquod munus eos, qui nesciunt illud munus exercere. Interim hæc Irregularitas de se, & absque alia dispensatione, tollitur sublatâ causâ, seu ignorantia per acquisitam debitam scientiam.

27. Rursum Neophyti sunt irregulares, *arg. can. 1. dist. 48.* Neophyti; Idque ne in superbiam elati, incidant in laqueum diaboli, ut monet Apostolus 1. *Timoth. 3.* Dicitur autem Neophytus, qui ex lege Judaica, Machometica, vel Ethnica nuper conversus ad Fidem Christianam, suscipit Baptismum in ætate adulta.

28. **CONCL. II.** Corpore viciati, qui videlicet non possunt absolute obire Ordinis ministeria, vel non sine aliorum horrore, sunt irregulares. Ita desumitur ex *c. Illiteratus. dist. 36. & c. Presbyterum. de Clerico agrotante, cum concordantijs.* Unde Irregularis est, cui brachium vel manus deest, aut reddita est manca.

Item,

Irregularitas ex defectu variè contingit.

Ex defectu animi sunt irregulares Amentes.

Omninò inscij.

Neophyti; & qui sint tales?

Ex defectu corporis, qui cæcantur irregulares?

Item, qui caret digitis dexteræ manûs, quibus formatur signum
 rente oculo, Crucis; aut si deficiat pollex.

Quid de ca-
 aut visa
 ejus?

29. Insuper censetur irregularis, cui oculus erutus est; ut
 dicitur *o. Si Evangelica. dist. 55. ibi: Nam illi, cui erutus est oculus,
 non possunt secundum Canones, Sacerdotij jura concedi: siquidem hujus-*
 modi carentia organi oculi, notabilem parit deformitatem. Se-
 cùs est dicendum de eo, qui caret solo lumine, aut visu dextri
 oculi, modò habeat utrumque oculum integrum: vel qui habet
 visum ac intuitum brevem, aut non videt sine perspicillis: quia
 hujusmodi vitium non inducit notabilem deformitatem.

Præsertim
 oculi sini-
 stri?

30. Utrum autem, qui caret visu oculi sinistri, quem Stylus
 Romanus *oculum Canonis* appellat, eò quòd necesse sit videre eo,
 ut quis Canonem Missæ sine indecora & nimia faciei conversio-
 ne legere possit, sit irregularis, variant Doctores. Nam talis à
 quibusdam absolutè censetur irregularis: alij tamen id limitan-
 dum æstimant, si absque notabili deformitate seu indecentia Ca-
 nonem legere nequeat, aut defectus ille cum alia gravi foeditate
 faciei, seu oculorum, sit conjunctus; prout notat Navarrus *cap.*
27. Manual. num. 199. & Barbosa part. 2. de Offic. & potest. Episc. alleg.
42. n. 31. cum pluribus alijs, quos citat. In dubio autem standum
erit iudicio Ordinarij.

Quid de le-
 proso para-
 lytico, phre-
 netico, &c.

31. Insuper ex hoc capite irregularis est leprosus, paraly-
 ticus, phreneticus, arreptitius, morbo caduco laborans. Ve-
 runtamen si tales integrè convaluisse videantur, ac jam antè or-
 dinati erant, possunt admitti ad Celebrationem. Sacerdos quo-
 que, si morbo caduco laborans rarò cadat, & etiam sputa ore
 non evomat, privatim celebrare potest, adjuncto ei socio Sa-
 cerdote, qui Missam profèqui possit, si alter deficiat. Layman.
cap. 7. de Irregularitate, num. 2. & seqq. citans alios.

Habente sex
 digitos, gib-
 boso, &
 claudus?

32. Porrò irregularis non est, qui sex digitos in manu habet:
 neque qui uno digito ex minoribus caret: neque gibbosus, nisi
 gibbositas conjuncta sit cum nimia deformitate, aut debilitate.
 Nec etiam claudus censetur irregularis, nisi sit magna gressûs
 deformitas, ita ut baculo, vel pede ligneo niti debeat; quod in-
 decorum foret in Altaris ministerio. In dubio autem, an corpo-
 ris defectus sit notabilis, ut Irregularitatem inducat, nec ne, ad
 ordinarium Prælatum pertinet iudicium. Barbosa *cit. allegat. 42.*
 Layman *loc. cit. num. 6. & alij.*

Ex defectu

33. CONCL. III. Ex defectu Natalium censentur irregu-
 lares,

Pares, qui sunt illegitimè nati; sive dein illi sint nati à parentibus, inter quos tempore conceptionis, vel saltem natiuitatis, poterat consistere Matrimonium; sive sint spurij, id est, nati à parentibus, inter quos tempore conceptionis, ac etiam natiuitatis, non potuit consistere Matrimonium. Ita habetur cap. 1. & 2. de Filijs Presbyterorum, & alibi. Ratio est: quia talis Irregularitas iure Canonico est introducta, partim in deprecationem sceleris paterni, partim ob turpitudinis notam, quam filius ex tali natiuitate, iuxta communem hominum æstimationem, contrahere censetur, partim quia timetur, ne filius paternæ incontinentiæ imitator exeat.

Necessum, quod sint irregulares?

34. Ubi tamen notandum, quod illegitimè natus, per subsequens Matrimonium inter parentes contractum legitimetur, si dum suscipiebatur inter parentes nullum suberat impedimentum dirimens cap. Conquestus. & c. Tanta. Qui filij sint legitimi. & §. si instit. de Nuptijs. Etenim fictione Juris, seu ex benignitate Legum, Matrimonium subsequens quasi retrahitur ad tempus conceptionis, vel natiuitatis, in ordine ad hunc effectum legitimatio nis: qui etiam locum habet in successioneibus hæreditarijs, & officijs tam sæcularibus quàm Ecclesiasticis, nec non & in Ordinibus, atque Dignitatibus: quia Matrimonium omnia præcedentia purgat, prout probat Glossa cit. c. Tanta. §. Legitimi.

illegitimè natus legitimetur per subsequens Matrimonium.

35. Notandum ulterius, quod illegitimi, si Religionem ingrediuntur, possint post emissam professionem ad Ordines promoveri, cap. 1. de Filijs Presbyterorum. Non tamen possunt tales ad Prælaturas Ordinis eligi, ut ibidem dicitur, nisi cum ipsis fuerit dispensatum.

quid, si illegitimi Religionem intrent?

36. Concl. IV. Defectus legitime ætatis, requisitæ ad Ordines, inducit Irregularitatem, quam diu durat defectus. Ita desumitur ex cap. ult. de Temporibus Ordinationum, cum concordantijs. Dicitur notanter, quam diu durat defectus: siquidem Irregularitas ex defectu ætatis proueniens, cessat adueniente termino legitime ætatis, absque ulla alia dispensatione.

Ex defectu ætatis, &

37. Concl. V. Ex defectu libertatis inducitur Irregularitas in pluribus. Primò quidem in Mancipijs propriè dictis, c. De seruatorum. & cap. consuluit. de Seruis non ordinandis. Nec non & in Seruis adscriptitijs, atque originarijs, qui certæ glebæ seu prædio colendo sunt perpetuò obligati: atque idè sine consensu dominorum ordinari non possunt, can. Generalis. & can. Admittuntur. dist. 54. Insuper & in Conjugatis: nam conjugati non admittuntur ad Ordines, sine licentia uxoris Votum continentis, &

Ex defectu libertatis oritur irregularitas, & in quibus.

c. Uxoratus. de Convers. conjugat. His accedunt obligati ad ratiocinia (hoc est, Procuratores, Actores, Executores, seu Curatores pupillorum, & hujusmodi) nam hi ordinari non possunt, nisi deposito onere, atque redditâ ratione: *Si enim ante libertatem negotiorum, vel officiorum fuerint ordinati, Ecclesia infamabitur, ut dicitur cap. un. de Obligatis ad ratiocinia.*

Ex defectu Sacramenti etiam exoritur. 38. **CONCL. VI.** Ex defectu Sacramenti, sive ex Bigamia, oritur Irregularitas. Ita habetur in Jure Canonico, *Tit. de Bigamis non ordinandis.* Et quidem hujusmodi Irregularitas, Bigamiz annexa, procedit ex traditione Apostolica; ut colligitur ex illo *1. Corinth. 2. Oportet Episcopum unius uxoris esse virum.* Et infra: *Diaconi sint unius uxoris viri.* Intellige, non quod debeant esse uxorati, sed quod non debeant habuisse plures uxores.

Et cur? 39. Porrò hæc Irregularitas dicitur oriri *ex defectu Sacramenti.* Siquidem Matrimonium consummatum significat conjunctionem Christi cum Ecclesia, per carnis assumptionem, juxta illud Apostoli ad Ephes. c. 5. *Sacramentum hoc magnum est: ego autem dico, in Christo & Ecclesia.* Hæc autem significatio deficit in Matrimonio cum secunda uxore, vel cum vidua, aut corruptâ contracto; cum non sit conjunctio unius cum una, eâque virgine, sicuti Filius Dei copulavit sibi Ecclesiam unam, & ab alio non assumptam.

Bigamia triplex, nimirum. 40. Triplex communiter à Doctoribus assignatur Bigamia, scilicet vera, interpretativa, & similitudinaria; & harum quælibet inducit Irregularitatem, ut constat ex toto *tit. de Bigamis non ordinand.* Porrò Bigamia vera est, quando quis validè contraxit Matrimonium cum duabus, illudque consummavit, Et additur, *illudque consummavit:* nam ex solo Matrimonio rato cum secunda inito non confurgit Bigamia, nisi illud sit etiam consummatum, *cap. ult. dist. 34. & c. Debitum. de Bigamis non ordinand.*

Interpretativa, & 41. Bigamia interpretativa est, quæ contrahitur ab eo, qui quadam Juris interpretatione censetur habuisse duas uxores, etsi verè illas non habuerit: ut si quis duxerit viduam, quæ prius Matrimonium consummaverat, vel si quis ducat ab alio corruptam; vel si cognoscat propriam uxorem post adulterium ab ipsa commissum, aut hujusmodi. De quibus extant diversi textus Juris Canonici, ut *c. Maritum. dist. 33. & c. Si cujus. & c. Si laici. dist. 34. & alibi.*

Similitudinaria, quid? 42. Tandem Bigamia similitudinaria est, quæ contrahitur ex attentatione & consummatione Matrimonij, quamvis invalidi, post

post Votum solemne Castitatis emissum in Religione approbata, vel post receptionem Sacrorum Ordinum. Tales enim aliquo modo similes sunt contrahentibus duplex Matrimonium, quatenus post connubium spirituale cum Christo initum, ab eo recedentes, attentant Matrimonium carnale contrahere, & consummare: sicque incurrunt Bigamiam similitudinariam

arg. c. Quotquot. & c. Monacho, 27. q. 1.
43. Advertendum tamen, nullam in Jure impositam esse Irregularitatem viris, qui extra Matrimonium constituti cum pluribus fornicantur, aut plures habent concubinas. Imò Presbyterum, qui plures habuit concubinas, ex eo non esse bigamum, neque irregularem, expresse decisum habetur c. Quia circa, de Bigamis non ordinand. Siquidem hic non intervenit defectus Sacramenti, cum nullum præcesserit Matrimonium, significans conjunctionem Christi cum Ecclesia.

Non fit irregularis, qui cum pluribus fornicatur.

QUÆSTIO IV.

De Irregularitate ex homicidio, vel mutilatione.

44. Quia Irregularitas ex homicidio quandoque provenit ex delicto, quandoque verò ex defectu, hinc expediens videbatur, specialem de ipsa instituere Quæstionem. Et quidem, si contingit homicidium, aut mutilationem, tunc oritur Irregularitas ex delicto. Quando autem contrahitur Irregularitas ex homicidio, aut mutilatione justa, qualis fit à Judice Reum ob delicta condemnante, aliisque Justitiæ Ministris in causa sanguinis ministrantibus, vel militibus, in bello justo occidentibus, tunc ea dicitur Irregularitas ex defectu perfectæ lenitatis.

Irregularitas ex homicidio dupliciter contingit.

45. Porrò causa, cur SS. Canones hanc Irregularitatem statuerint, est hæc: quia indecens videtur, ut qui alienum sanguinem fuderit, Christi mitissimi, proprium Sanguinem pro nobis effundentis, personam in Altari repræsentet, ac ejus nomine Hostiam immaculatam & incruentam Deo Patri offerat. Unde & in veteri Lege Deus noluit sibi ædificari Templum à Rege Davide, eo quòd multum sanguinem fudisset, non obstante, quòd id factum fuerit in bello justo, similique David cæteròquin extiterit sanctissimus, ac Vir secundum cor Dei. His prænotatis, & agendo prius de homicidio injusto, sit

Causa eam statuendi.